

Bryssel den 15 juni 2026
(OR. en)

10123/1/26
REV 1 (bg,cs,da,de,el,es,et,fi,fr,hr,hu,it,lt,lv,
mt,nl,pl,pt,ro,sk,sl,sv)

ECOFIN 732
UEM 210
SOC 320
EMPL 149
COMPET 679
ENV 622
EDUC 204
ENER 321
JAI 733
GENDER 60
JEUN 101
SAN 397
ECB
EIB

FÖLJENOT

---

från: Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av
Martine DEPREZ, direktör

inkom den: 3 juni 2026

till: Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd

---

Komm. dok. nr: COM(2026) 207 final

Ärende: Rekommendation till
RÅDETS REKOMMENDATION
om Irlands ekonomiska politik, socialpolitik, sysselsättningspolitik,
strukturpolitik och budgetpolitik

För delegationerna bifogas dokument – COM(2026) 207 final.

Bilaga: COM(2026) 207 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 3.6.2026
COM(2026) 207 final

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

om Irlands ekonomiska politik, socialpolitik, sysselsättningspolitik, strukturpolitik och budgetpolitik

{SWD(2026) 207 final}

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

om Irlands ekonomiska politik, socialpolitik, sysselsättningspolitik, strukturpolitik och budgetpolitik

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121.2 och 148.4,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 ⁽¹⁾, särskilt artikel 3.3,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation,

med beaktande av Europaparlamentets resolutioner,

med beaktande av Europeiska rådets slutsatser,

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande,

med beaktande av ekonomiska och finansiella kommitténs yttrande,

med beaktande av yttrandet från kommittén för socialt skydd,

med beaktande av yttrandet från kommittén för ekonomisk politik, och

av följande skäl:

- (1) I förordning (EU) 2024/1263 anges att målen för ramverket för ekonomisk styrning är att främja sunda och hållbara offentliga finanser, en hållbar och inkluderande tillväxt och resiliens genom reformer och investeringar och att förhindra alltför stora offentliga underskott. I förordningen föreskrivs att rådet och kommissionen ska genomföra multilateral övervakning inom ramen för den europeiska planeringsterminen i enlighet med de mål och krav som fastställs i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*). Den europeiska planeringsterminen omfattar i synnerhet utformning av landsspecifika rekommendationer samt övervakning av genomförandet av dessa.

(¹) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 (EUT L 2024/1263, 30.4.2024:ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>).

- (2) Den 16 juli 2025 antog kommissionen ett förslag till förordning om inrättande av Europeiska fonden för ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, jordbruk och landsbygd, fiske och sjöfart, välbefinnande och säkerhet för perioden 2028–2034 och om ändring av förordning (EU) 2023/955 och förordning (EU, Euratom) 2024/2509 ⁽²⁾. Förslaget syftar till att öka unionsfinansieringens ändamålsenlighet genom att minska fragmenteringen av den finansiella strukturen och stödja medlemsstaterna i samordningen av deras ekonomiska politik i enlighet med artikel 175 i EUF-fördraget.
- (3) Den 25 november 2025 antog kommissionen ett yttrande om utkastet till budgetplan för 2026 för Irland. Samma datum antog kommissionen på grundval av förordning (EU) nr 1176/2011 rapporten om förvarningsmekanismen 2026, enligt vilken Irland inte identifierades som en av de medlemsstater som skulle behöva en fördjupad granskning. Kommissionen antog också en rekommendation till rådets rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet, en rekommendation till rådets rekommendation om Europeiska unionens humankapital samt ett förslag till 2026 års gemensamma sysselsättningsrapport med en analys av genomförandet av riktlinjerna för sysselsättningen och principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Rådet antog rekommendationen om den ekonomiska politiken i euroområdet ⁽³⁾ den 21 april 2026 och den gemensamma sysselsättningsrapporten och rekommendationen om humankapital den 9 mars 2026.
- (4) Den 29 januari 2025 offentliggjorde kommissionen konkurrenskraftskompassen, som är en strategisk ram som syftar till att stärka unionens globala konkurrenskraft under de kommande fem åren. I konkurrenskraftskompassen konstateras det att innovation, konkurrenskraft och utfasning av fossila bränslen samt säkerhet är grundläggande förutsättningar för hållbar ekonomisk tillväxt. Den europeiska planeringsterminen är anpassad till konkurrenskraftskompassen, vilket säkerställer att medlemsstaternas ekonomiska politik är förenlig med kommissionens strategiska mål och skapar en enhetlig strategi för ekonomisk styrning som främjar hållbar tillväxt, innovation och resiliens i hela unionen.
- (5) Under 2026 fortsätter den europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken att utvecklas parallellt med det sista steget i genomförandet av faciliteten för återhämtning och resiliens ⁽⁴⁾. Återhämtnings- och resiliensplanerna har, tillsammans med finansieringen av sammanhållningspolitiken, varit avgörande för att de politiska prioriteringarna inom ramen för den europeiska planeringsterminen ska ge resultat, eftersom planerna på ett effektivt sätt måste ta itu med alla eller en betydande del av de utmaningar som fastställs i de relevanta landsspecifika rekommendationer som utfärdats under de senaste planeringsterminerna, och eftersom de program som finansieras genom den europeiska sammanhållningspolitiken måste beakta de landsspecifika rekommendationerna. Faciliteten för återhämtning och resiliens närmar sig sitt slut, men det är fortfarande viktigt att upprätthålla de reformer och investeringar

---

(2) Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av Europeiska fonden för ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, jordbruk och landsbygd, fiske och sjöfart, välbefinnande och säkerhet för perioden 2028–2034 och om ändring av förordning (EU) 2023/955 och förordning (EU, Euratom) 2024/2509, COM(2025) 565 final. Förslaget till förordning är för närvarande föremål för förhandlingar med medlagstiftarna.

(3) EUT C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj>.

(4) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

som stöds och genomförs inom ramen för den, särskilt sådana som bidrar till att hantera de utmaningar som identifierats i de landsspecifika rekommendationerna.

- (6) Den 3 juni 2026 offentliggjorde kommissionen 2026 års landsrapport för Irland. Rapporten innehöll en bedömning av Irlands framsteg med de relevanta landsspecifika rekommendationerna och en utvärdering av Irlands genomförande av återhämtnings- och resiliensplanen. På grundval av den analysen fastställdes i landsrapporten de mest akuta utmaningarna som Irland står inför. I landsrapporten bedömdes också Irlands framsteg med att genomföra den europeiska pelaren för sociala rättigheter och uppnå unionens överordnade mål för sysselsättning, kompetens och minskad fattigdom samt framstegen med att uppnå Förenta nationernas mål för hållbar utveckling.
- (7) Den 10 mars 2026 antog rådet, efter kommissionens bedömning och rekommendation, en rekommendation om godkännande av Irlands nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan från januari 2026 ⁽⁵⁾. Planen, som lämnats in i enlighet med artikel 15.2 i förordning (EU) 2024/1263, omfattar perioden 2026–2030 och fastställer en budgetrestriktion i form av en maximal ökningstakt för nettoutgifter över fem år. Rådet rekommenderade följande maximala ökningstakter för nettoutgifter: 6,6 % år 2026, 6,0 % år 2027, 7,6 % år 2028, 6,7 % år 2029 och 6,4 % år 2030, vilket motsvarar de maximala kumulativa ökningstakter som med 2024 som basår beräknas vara 16,5 % år 2026, 23,5 % år 2027, 32,9 % år 2028, 41,7 % år 2029 och 50,9 % år 2030. Denna rekommendation ersatte rekommendationen av den 21 januari 2025 ⁽⁶⁾. De maximala ökningstakter för nettoutgifterna som fastställs för år 2025, nämligen 5,1 % årligen och 15,4 % kumulativt med 2023 som basår, förblir dock relevanta för bedömning av efterlevnaden fram till och med 2025.
- (8) Rysslands anfallskrig mot Ukraina och dess konsekvenser är en existentiell utmaning för EU. Kommissionen har uppmanat medlemsstaterna att på ett samordnat sätt begära aktivering av den nationella undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten till stöd för EU:s insatser för att uppnå en snabb och betydande ökning av försvarsutgifterna ⁽⁷⁾ och detta förslag togs emot positivt av Europeiska rådet den 6 mars 2025. Medlemsstaterna får när som helst begära att den nationella undantagsklausulen aktiveras fram till 2028, om de uppfyller kriterierna i artikel 26 i förordning (EU) 2024/1263.
- (9) Den 30 april 2026 lämnade Irland in sin årliga lägesrapport 2026 ⁽⁸⁾ om efterlevnaden av de rekommenderade maximala ökningstakterna för nettoutgifter och genomförandet av reformer och investeringar för att hantera de största utmaningar som identifierats i de landsspecifika rekommendationerna inom ramen för den europeiska planeringsterminen. Den årliga lägesrapporten återspeglar också Irlands halvårsvisa

---

⁽⁵⁾ Rådets rekommendation av den 10 mars 2026 om godkännande av Irlands nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan (EUT C, C/2026/1812, 20.3.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/1812/oj>).

⁽⁶⁾ Rådets rekommendation av den 21 januari 2025 om godkännande av Irlands nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan (EUT C, C/2025/667, 10.2.2025, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/667/oj>).

⁽⁷⁾ Meddelande från kommissionen, *Skapa utrymme för ökade försvarsutgifter inom stabilitets- och tillväxtpakten*, Bryssel, 19.3.2025, C(2025) 2000 final.

⁽⁸⁾ De årliga lägesrapporterna för 2026 finns på följande webbplats: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_sv.

rapporter om de framsteg som gjorts när det gäller att genomföra planen för återhämtning och resiliens i enlighet med artikel 27 i förordning (EU) 2021/241.

- (10) Den reala BNP-tillväxten 2025 var 12,3 %, och HIKP-inflationen låg på 2,1 %. Enligt kommissionens vårprognos 2026 beräknas BNP i fasta priser öka med 1,2 % 2026 och 3,4 % 2027, och HIKP-inflationen ligga på 3,5 % 2026 och 2,6 % 2027.
- (11) Enligt uppgifter från Eurostat ⁽⁹⁾ minskade Irlands offentliga överskott från 4,1 % av BNP 2024 till 1,8 % av BNP 2025. Minskningen av överskottet år 2025 beror främst på att de höga engångsintäkterna från 2024 uteblir. På grundval av de politiska åtgärder som var kända vid prognosens stoppdatum väntas enligt kommissionens vårprognos 2026 ett överskott på 1,4 % av BNP 2026 och 1,2 % av BNP 2027. Minskningen av överskottet 2026 och 2027 beror främst på en dämpning av intäktstillväxten och en kraftig prognostiserad ökning av utgifterna för löner inom den offentliga sektorn, sociala förmåner och offentliga investeringar.
- (12) Enligt kommissionens beräkningar var den finanspolitiska inriktningen ⁽¹⁰⁾, som omfattar både nationellt finansierade och EU-finansierade utgifter, i stort sett neutral 2025. Den förväntas förbli i stort sett neutral både 2026 och 2027.
- (13) Enligt uppgifter från Eurostat ⁽¹¹⁾ minskade Irlands offentliga skuld från 38,3 % av BNP i slutet av 2024 till 32,9 % av BNP i slutet av 2025. Minskningen av skuldkvoten under 2025 beror främst på en stark real tillväxt i ekonomin och det uppnådda budgetöverskottet. På grundval av de politiska åtgärder som var kända vid prognosens stoppdatum väntas enligt kommissionens vårprognos 2026 skuldkvoten minska till 32,4 % i slutet av 2026, för att därefter minska ytterligare till 31,6 % i slutet av 2027.
- (14) Enligt kommissionens vårprognos för 2026 uppgick de offentliga försvarsutgifterna i Irland till 0,2 % av BNP år 2025 och beräknas ligga på samma nivå år 2026.
- (15) Unionen riskerar fortfarande att drabbas av avbrott i energiförsörjningen och hög prisvolatilitet, som förvärras av de geopolitiska spänningar som påverkar de globala olje- och gasmarknaderna. Erfarenheterna från energikrisen 2022–2023 har visat att breda och icke riktade åtgärder medför stora offentligfinansiella kostnader och är socialt och ekonomiskt ineffektiva. Sedan kriget i Mellanöstern bröt ut i februari 2026 har Irland vidtagit finanspolitiska åtgärder för att begränsa effekterna av de höga energipriserna för hushåll och företag ⁽¹²⁾. Åtgärderna omfattar en allmän sänkning av punktskatterna och avgiften till *National Oil Reserves Agency* fram till juli 2026, ett uppskov med höjningen av koldioxidskatten till oktober 2026, riktade subventioner till transportsektorn fram till maj 2026 och till jordbrukssektorn fram till juli 2026 samt riktade sociala transfereringar till låginkomsthushåll i april 2026. Enligt kommissionens vårprognos 2026 väntas den offentligfinansiella kostnaden för dessa åtgärder uppgå till

---

⁽⁹⁾ Eurostats euroindikatorer, 22.4.2026.

⁽¹⁰⁾ Den finanspolitiska inriktningen definieras som ett mått på den årliga förändringen i det underliggande saldot för de offentliga finanserna. Syftet är att bedöma den ekonomiska impuls som härrör från finanspolitiska åtgärder, både sådana som är nationellt finansierade och sådana som finansieras genom EU:s budget. Den finanspolitiska inriktningen mäts som skillnaden mellan i) den potentiella tillväxten på medellång sikt och ii) förändringen i primära utgifter exklusive diskretionära åtgärder på inkomstsidan och inbegripet utgifter som finansieras med icke återbetalningspliktigt stöd (bidrag) från faciliteten för återhämtning och resiliens och andra unionsfonder.

⁽¹¹⁾ Eurostats euroindikatorer, 22.4.2026.

⁽¹²⁾ Detta återspeglar situationen vid stoppdatumet för kommissionens vårprognos 2026 (den 4 maj 2026).

0,1 % av BNP 2026. Om åtgärderna i fråga skulle fortsätta gälla fram till slutet av 2026, skulle den offentligfinansiella kostnaden för dem enligt kommissionens beräkningar uppgå till 0,3 % av BNP 2026.

- (16) På grundval av kommissionens beräkningar ökade nettoutgifterna i Irland med 6,7 % 2025 och med 15 % kumulativt 2024 och 2025. Nettoutgiftsökningen 2025 ligger över den maximala ökningstakt som rådet rekommenderade i januari 2025, vilket motsvarar en avvikelse som ligger marginellt över 0,3 % av BNP på årsbasis. Vid en gemensam bedömning av 2024 och 2025 är den kumulativa ökningstakten för nettoutgifterna lägre än den rekommenderade maximala ökningstakten. Samtidigt fanns det som noterats ett överskott i de offentliga finanserna 2025, och den offentliga skulden låg under 60 % av BNP.
- (17) Enligt kommissionens beräkningar förväntas nettoutgifterna i Irland öka med 6,1 % 2026 och med 13,2 % kumulativt 2025 och 2026. Den beräknade nettoutgiftsökningen 2026 ligger under den maximala ökningstakt som rådet rekommenderade i mars 2026. Sammantaget är även den beräknade kumulativa ökningstakten för nettoutgifter 2025 och 2026 lägre än den rekommenderade maximala ökningstakten.
- (18) Det faktum att Irlands statliga intäkter är beroende av bolagsskatt från utlandsägda multinationella företag fortsätter att utgöra en risk för de offentliga finansernas stabilitet. De exceptionellt höga intäkterna från bolagsskatt kommer från ett relativt litet antal stora företag inom läkemedelssektorn och IKT-sektorn och en betydande del av intäkterna uppskattas vara oförutsedda, dvs. överstiga de intäkter som kan förklaras av inhemsk ekonomisk verksamhet. Följaktligen kan intäkterna från bolagsskatten påverkas i hög grad av internationella händelser, såsom förändringar i det globala handelsläget och den globala skattemiljön. Riskerna i samband med bolagsskatten förvärras av kopplingarna mellan skattebasen för bolagsskatt och inkomstskatt, eftersom utlandsägda multinationella företag också är viktiga bidragsgivare till arbetsinkomster och därmed till inkomstskatteintäkterna. För att minska de finanspolitiska riskerna kanaliserar Irland en del av sina oförutsedda intäkter till *Future Ireland Fund* och fonden för infrastruktur, klimat och natur för att bygga upp finansiella buffertar. Merparten av de återstående oförutsedda intäkterna ska dock användas i enlighet med Irlands medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan. För att minska budgetens beroende av potentiellt tillfälliga intäkter skulle en diversifiering av intäktskällorna gynna Irland.
- (19) Riskerna för den långsiktiga finanspolitiska hållbarheten inom hälso- och sjukvården kvarstår. Hälso- och sjukvårdsutgifterna i Irland är fortfarande bland de högsta i EU trots att befolkningen är relativt ung och frisk. Strukturella ineffektiviteter, såsom systemets stora beroende av kostsam sjukhusvård och den begränsade tillgången till primärvård, utgör en risk för den finanspolitiska hållbarheten. Detta förvärras av de ökande behoven hos den åldrande befolkningen. Irland genomför kostnadsbegränsande åtgärder inom hälso- och sjukvården genom arbetsgruppen för produktivitet och besparingar. De flesta resultaten är dock hittills tillfälliga och har inte förhindrat att budgeten för hälso- och sjukvården överskreds 2025. Dessutom krävs politiska åtgärder för att påskynda övergången till allmän tillgång till primärvård, samtidigt som man hanterar infrastrukturbegränsningar och läkarbrist. Irland genomför reformer för att decentralisera hälso- och sjukvården, men framstegen när det gäller att utvidga rätten till vård och förbättra den allmänna tillgången till offentlig primärvård har varit begränsade.

- (20) Att lokala och regionala myndigheter, arbetsmarknadens parter, det civila samhället och andra berörda parter vid lämplig tidpunkt deltar på ett systematiskt och meningsfullt sätt är fortsatt avgörande för att säkerställa ett brett egenansvar för ett framgångsrikt genomförande av unionens finansieringsinstrument och i samband med den europeiska planeringsterminen.
- (21) Genomförandet av de sammanhållningspolitiska programmen, som omfattar stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska socialfonden+, sker i snabbare takt i Irland än genomsnittet på EU-nivå, både när det gäller projekturval och utbetalningar. Det är viktigt att upprätthålla den nuvarande takten och samtidigt maximera investeringarnas inverkan på fältet. Irland vidtar redan åtgärder inom ramen för sina sammanhållningspolitiska program för att stärka konkurrenskraften och tillväxten. Samtidigt behöver Irland påskynda genomförandet av Fonden för en rättvis omställning, eftersom medlen ska betalas ut före utgången av 2026. Det är mycket viktigt att säkerställa att de nya investeringar som Irland fastställt i sin halvtidsöversyn av de sammanhållningspolitiska fonderna, särskilt de som är kopplade till de fem prioriteringarna i förordningen om halvtidsöversyn ⁽¹³⁾, genomförs på ett snabbt och ändamålsenligt sätt.
- (22) Irland står inför flera utmaningar vad gäller den inhemska ekonomins produktivitet, ökad finansiering till företag, ett begränsat antal icke-professionella investerare, beroende av fossila bränslen, ökad efterfrågan från stora energianvändare, energiinfrastruktur, energieffektivitet, hållbar kollektivtrafik och tillgången till laddinfrastruktur för elfordon. Irland har också svårigheter med att införa hållbara jordbruksmetoder, brister som påverkar vattenkvaliteten, vattenläckage och avloppsrening samt begränsade framsteg vad gäller mått på cirkularitet för att behålla materialvärdet i den inhemska ekonomin. Slutligen brottas Irland med utmaningar relaterade till hemlöshet samt bostäder till överkomlig kostnad och subventionerade bostäder, kapacitetsbegränsningar såväl hos lokala myndigheter när det gäller att genomföra bostadsprojekt som inom bostadsbyggnadssektorn, inkludering på arbetsmarknaden och social inkludering av personer med funktionsnedsättning och ensamstående föräldrar.
- (23) Irlands starka totala produktivitet drivs till stor del av utländska multinationella företag, medan produktiviteten hos inhemska företag – främst små och medelstora företag – släpar efter de utländska multinationella företagen och jämförbara EU-länder. Att stärka den inhemska innovationskapaciteten är avgörande för att bygga en mer balanserad och motståndskraftig ekonomi, vilket är särskilt viktigt i ett globalt landskap i förändring. De offentliga FoU-utgifterna i Irland är bland de lägsta i EU och uppgår till endast 0,2 % av BNP (0,4 % av BNI* ⁽¹⁴⁾). Den privata FoU-verksamheten är starkt koncentrerad till utlandsägda företag, medan inhemska små och medelstora företag underinvesterar. Skatteavdrag är fortfarande det viktigaste instrumentet för offentligt stöd till privat FoU i Irland. Även om de är ett viktigt instrument skulle mer direkt finansiering av forskning och innovation bättre tillgodose de irländska små och medelstora företagens behov. Den reviderade nationella utvecklingsplanen och den nyligen offentliggjorda handlingsplanen för konkurrenskraft och produktivitet förutsätter ökad finansiering och

---

⁽¹³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2025/1914 av den 18 september 2025 om ändring av förordningarna (EU) 2021/1058 och (EU) 2021/1056 vad gäller särskilda åtgärder för att hantera strategiska utmaningar i samband med halvtidsöversynen.

⁽¹⁴⁾ Den omräknade bruttonationalinkomsten (BNI*) exkluderar globaliseringseffekter och återspeglar inkomstnivåerna för Irlands invånare mer exakt än BNP.

stöd till privat och offentlig FoU och innovation. Ett fullständigt och skyndsamt genomförande tillsammans med varaktiga investeringsökningar är dock avgörande för att stärka Irlands inhemska innovationskapacitet.

- (24) Trots att riskkapitalinvesteringarna i stort sett ligger i nivå med EU-genomsnittet är irländska riskkapitalfonder vanligtvis mindre än sina europeiska motsvarigheter, vilket bidrar till mindre affärsvolym och en betydande brist på finansiering med eget kapital för irländska företag som vill expandera. Att åtgärda denna brist är avgörande för att förhindra att snabbväxande företag flyttar utomlands och för att stärka den inhemska tillväxten. Även om statligt finansierade initiativ har haft viss framgång när det gäller att mobilisera investeringar till nystartade och expanderande företag är finansieringen med eget kapital från institutionella investerare begränsad. Genom att främja institutionella investerare, särskilt pensionsfonderna, deltagande inom riskkapital och private equity kan man mobilisera kapital, bidra till att öka investeringarna i innovativa företag och stödja företagens expansion.
- (25) Irland har en av de lägsta nivåerna av direkt deltagande från icke-professionella investerare på kapitalmarknaderna inom EU. Detta beror till stor del på en stark preferens för traditionella sparformer, såsom banksättningar, försäkringsprodukter och pensionstillgångar. Dessutom har skattemässiga hinder och avsaknaden av ett särskilt spar- och investeringskonto hämmat investeringarna. På senare tid har de politiska insatserna för att uppmuntra hushållens deltagande på kapitalmarknaderna intensifierats. Genom att underlätta ökade direkta investeringar från icke-professionella investerare kan hushållen bredda sina investeringsmöjligheter, och deras sparande kan kanaliseras till produktiva investeringar, vilket i slutändan stöder tillväxt och innovation.
- (26) Beroendet av fossila bränslen är fortfarande betydande. Irland har åtagit sig att uppnå ambitiösa utsläppsminskning, fastställda koldioxidbudgetar och sektorspecifika utsläppstak, och har upprättat en tydlig utsläppsminskning bana per sektor. Målet ska framför allt uppnås genom en betydande ökning av användningen av förnybar energi. Även om andelen förnybar energi av den slutliga energianvändningen (brutto) har ökat, ligger Irland inte i fas för att uppnå det nationella målet om en utsläppsminskning på 51 % till 2030 jämfört med 2018 års nivåer. Fossila bränslen utgör fortfarande den största andelen av energimixen, där naturgas – varav majoriteten importeras – stod för omkring en tredjedel av den totala energiförsörjningen 2024. Därför måste potentialen för förnybar energi i Irland utnyttjas ytterligare. Införandet av ett förenklat regelverk för planering och tillståndsgivning, såsom de delar som definieras i det tredje direktivet om förnybar energi (RED III), skulle bidra till att underlätta ytterligare utbyggnad. Koldioxidskatten uppmuntrar till utfasning av fossila bränslen i hela ekonomin och sänder en tydlig prissignal till förorenare, men förekomsten av icke-riktade och permanenta subventioner för fossila bränslen undergräver dessa prissignaler. Det behövs därför fler politiska åtgärder för att ytterligare uppmuntra till ett minskat beroende av fossila bränslen.
- (27) Stora icke tillgodosedda investeringsbehov för elnätet utgör ett hinder för att klimatmålen ska uppnås. Kombinationen av högre inhemska efterfrågan på el och integrering av en ökande andel variabel förnybar elproduktion ökar behovet av förbättrad energiinfrastruktur, särskilt för överföring, distribution och lagring. Ökande produktions- och nätbegränsningar, till följd av begränsad tillgänglig kapacitet, hämmar flödet av förnybar el, vilket ökar utsläppen och driver upp elpriserna. Detta kräver en

moderniserad och utbyggd nätinfrastuktur samt ökade insatser för att förbättra den icke-fossila flexibiliteten i elsystemet för att effektivt överföra energi från produktionsområden till områden med stor efterfrågan. Även om betydande medel har avsatts för att utvidga och modernisera elnätet återstår det att genomföra investeringarna. Installationen av smarta mätare nådde ett viktigt delmål, och omkring 80 % av hushållen har nu tillgång till förbrukningsdata i realtid. Det finns dock ett behov av att förbättra tillgängligheten till dessa data och att ytterligare uppmuntra konsumenterna att aktivt delta i flexibilitetsmarknaden, bland annat genom åtgärder för efterfrågefleksibilitet.

- (28) Utsläppen inom byggsektorn ökade med 4,9 % år 2024, delvis på grund av ett energiintensivt byggnadsbestånd och beroendet av rums- och vattenuppvärmning med fossila bränslen, vilket understryker behovet av en utfasning av fossila bränslen i energiefterfrågan. Även om renoveringstakten har ökat jämfört med motsvarande period året innan är den fortfarande inte tillräcklig för att uppnå de mål som fastställts i renoveringsstrategin. Ytterligare stöd till renovering av privata bostäder skulle också kunna riktas särskilt till hyresgäster, subventionerade bostäder eller flerbostadshus, eller till de byggnader som presterar sämst. Ytterligare insatser för att utnyttja potentialen för fjärrvärme skulle också möjliggöra en kostnadseffektiv utfasning av fossila bränslen för uppvärmning. Offentliga byggnader står för en betydande andel av energiförbrukningen i andra byggnader än bostäder, men insatser har gjorts för att förbättra deras energieffektivitet, särskilt genom de många Pathfinder-projekten inom den offentliga sektorn. Preliminära resultat visar betydande framsteg och förbättringar både när det gäller energieffektivitet och totala utsläppsminskningar. Det är därför viktigt att kontinuerligt dra nytta av de erfarenheter som gjorts inom den offentliga sektorns Pathfinder-projekt för renovering för att uppnå målen för 2030.
- (29) Stora energianvändare står fortfarande för en betydande andel av energiefterfrågan. Den uppmätta elförbrukningen hos datacentraler ökade mellan 2023 och 2024 och utgjorde en femtedel av Irlands elförsörjning. Det beräknas att denna andel kan komma att öka i takt med att sektorn fortsätter att växa. Den irländska tillsynsmyndigheten för allmännyttiga tjänster (*Irish Commission for Regulation of Utilities*) utfärdade i december 2025 en slutgiltig policy för anslutning av nya datacentraler till elnätet. För anslutning till elnätet måste datacentralerna tillhandahålla reglerbar produktion eller lagring på plats eller lokalt som motsvarar deras maximala importkapacitet. Dessutom måste 80 % av deras årliga efterfrågan täckas av nya, ytterligare projekt för förnybar energi i Irland inom en genomförandeperiod på sex år. Även om detta är ett viktigt steg finns det risker för inlåsning av fossila bränslen som bör hanteras. Den återstående andelen av den årliga efterfrågan skulle kunna täckas av fossil produktion, vilket skulle motverka utfasningen av fossila bränslen i energisystemet. Dessutom skulle genomförandeperioden på sex år kunna bidra till en betydande ökning av fossil elproduktion på kort sikt, vilket skulle stå i strid med utsläppsminskningsmålet för 2030. Att ytterligare säkerställa att den fysiska planeringen för stora energianvändare kopplas till tillgången på förnybar energi och nätbegränsningar, särskilt genom genomförandet av de åtgärder som identifierats i LEAP-strategin, skulle bidra till att kringgå vissa av de problem som är förknippade med ytterligare anslutningar.
- (30) För att skapa en mer hållbar rörlighet i Irland krävs det ytterligare investeringar i ett mer integrerat kollektivtrafiknät, eftersom detta skulle kunna minska trafikstockningarna i städerna, förbättra arbetskraftens rörlighet och stödja hållbar tillväxt. Bättre förbindelser mellan landsbygd och städer skulle minska bilberoendet, förbättra tillgången till tjänster

på landsbygden och leda till en mer inkluderande ekonomisk utveckling samtidigt som de skulle säkerställa att alla regioner gynnas av övergången till en koldioxidsnål ekonomi. Ytterligare utbyggnad av utsläppsfria järnvägsförbindelser är avgörande för tillgängligheten och utfasningen av fossila bränslen. Med tanke på behovet av att minska koldioxidutsläppen från vägtransporter uppmanas Irland att påskynda utbyggnaden av laddinfrastruktur för både personbilar och lastbilar. Detta skulle också bidra till att öka användningen av elfordon. Täckningen av laddinfrastruktur är fortfarande begränsad, även på landsbygden. Dessutom finns det fortfarande betydande luckor i laddinfrastrukturen längs TEN-T-vägnätet jämfört med de mål för 2030 som fastställs i förordningen om infrastruktur för alternativa drivmedel.

- (31) Irland står inför utmaningar när det gäller övergången till en mer hållbar jordbrukssektor. Utsläppen av växthusgaser från sektorn skulle kunna minska ytterligare för att säkerställa att nationella mål och EU-mål uppfylls. I klimatplanen har det visserligen fastställts ett mål om att minska utsläppen med 25 % fram till 2030, men preliminära uppgifter tyder på att utsläppen endast har minskat marginellt sedan 2018, vilket lämnar utrymme för ytterligare politiska åtgärder. Dessutom behöver fler åtgärder vidtas mot avrinningen av näringsämnen från jordbruket, som påverkar vattenförekomsternas kvalitet. Enligt uppgifter från Irlands miljöskyddsmyndighet hade ungefär hälften av ytvattnen en otillfredsställande ekologisk status vid den senaste utvärderingsomgången för 2019–2024. Även om viktiga åtgärder har vidtagits för att hantera dessa problem, skulle ytterligare policyer och metoder kunna bidra till att minska både utsläppen av växthusgaser och förlusterna av näringsämnen.
- (32) Uppdateringen av den nationella utvecklingsplanen innebär betydande investeringar i vatteninfrastruktur. För att åtgärda bestående strukturella brister krävs ett skyndsamt och effektivt genomförande. När det gäller rening av avloppsvatten har man fortfarande problem med tillförlitlighet och miljöprestanda, eftersom åldrande infrastruktur och begränsad reningskapacitet försvårar arbetet med att uppnå standarderna. Trots förbättringar är läckagenivån fortfarande bland de högsta i EU, vilket understryker behovet av mer långtgående insatser. Befolkningsökningen, sektorsövergripande utvecklingsbehov och klimatrelaterade påfrestningar gör sektorn ännu mer utsatt. Pågående infrastrukturprojekt förväntas bidra till framsteg, men genomförandet är fortfarande avgörande för att omvandla tillgänglig finansiering till konkreta förbättringar. Dessutom har genomförandet av ekonomiska åtgärder mot alltför hög vattenförbrukning ännu inte kommit i gång, trots att det finns en tydlig rättslig ram. Att säkerställa genomförandet av åtgärder för att begränsa alltför hög vattenförbrukning skulle uppmuntra till en mer effektiv användning och bidra till stabila och motståndskraftiga vattentjänster.
- (33) Även om Irland har inrättat en policyram för cirkulär ekonomi har framstegen mot cirkularitet varit begränsade och i stort sett endast berört de lägre nivåerna i avfallshierarkin, vilket understryker behovet av mer långtgående och systemomfattande åtgärder. Graden av cirkulär materialanvändning och återvinningsgraden för kommunalt avfall ligger båda under EU-genomsnittet. EU:s mål för 2025 kommer inte heller att uppnås när det gäller materialåtervinning av förpackningar. Avfallsmängden ökar totalt sett, men behandlingen är fortfarande inriktad på bortskaffande och energiåtervinning, såsom förbränning och deponering. En betydande del av behandlingen sker dessutom utomlands. Liknande mönster kan observeras för bygg- och rivningsavfall, Irlands största avfallsström, som har fördubblats under de senaste tio åren. I den sektorsvisa fördelningen av den nationella utvecklingsplanen avsätts upp till 600 miljoner EUR för

program som rör cirkularitet, och ett nationellt mål har fastställts för att öka graden av cirkulär materialanvändning. Verkliga framsteg kommer dock att bero på större politisk ambition, ökade investeringar, särskilt i inhemsk materialåtervinningskapacitet, och sektorsövergripande genomförande, inklusive ett fokus på bygg- och rivningsavfall. Utvecklingen av nya ekonomiska instrument och en förstärkning av befintliga men begränsade åtgärder skulle kunna bidra till att ytterligare omfördela incitamenten inom avfallshierarkin.

- (34) Mot bakgrund av humankapitalets avgörande roll för att stärka unionens konkurrenskraft och strategiska oberoende rekommenderade rådet 2026 medlemsstaterna att vidta åtgärder för att skyndsamt hantera strukturella utmaningar kopplade till humankapital på områdena kompetens och utbildning som hämmar konkurrenskraften. De landsspecifika rekommendationerna till Irland för 2026 kan bidra till genomförandet av rådets rekommendation om Europeiska unionens humankapital.
- (35) Ett större utbud av subventionerade bostäder behövs för att minska hemlösheten och skydda låginkomsttagare som inte har råd med bostadspriserna på den privata hyresmarknaden. Byggandet av bostäder till överkomlig kostnad och subventionerade bostäder ökar, men ligger fortfarande långt efter nuvarande mål och efterfrågan, vilket återspeglas i de cirka 60 000 hushåll som står i kö och ytterligare 84 000 hushåll som omfattas av system för hyresstöd. Betydande investeringar har gjorts i subventionerade bostäder. Det finns dock fortfarande utbudsbegränsningar inom byggsektorn, samtidigt som kapacitet, resurser och finansiell planering hos lokala myndigheter, liksom finansieringshållbarheten och stabiliteten hos godkända bostadsorgan, ytterligare begränsar ett ökat utbud av subventionerade bostäder. Hemlösheten har fördubblats under de senaste fem åren och ligger på rekordhög nivå, med 17 500 personer, varav fler än 5 500 barn, i nödbostäder. Nuvarande program för att förebygga hemlöshet har gett blygsamma resultat och har inte kunnat stoppa denna ökning.
- (36) Den snabba prisökningen på bostäder under de senaste tio åren har gjort det allt svårare för både köpare och hyresgäster att ha råd med bostäder. Bristen på bostäder till överkomlig kostnad påverkar Irlands konkurrenskraft eftersom den begränsar företagens, särskilt små och medelstora företags, förmåga att attrahera kvalificerad arbetskraft, vilket sätter press på lönerna. Byggandet av nya bostäder ökar men är fortfarande långt ifrån att möta bostadsbehovet. Detta belyser behovet av fortsatta åtgärder för att ta itu med kapacitetsbegränsningar inom bostadsbyggnadssektorn. Det handlar bland annat om bristande tillgång till infrastruktur såsom transporter och allmännyttiga tjänster, begränsad marktillgång, osäker planering, otillräckliga finansieringsmöjligheter, brist på byggnadsarbetare och den låga produktiviteten inom byggsektorn.
- (37) Lokala myndigheter är nyckelaktörer i genomförandet av den nationella planeringsramen och har befogenheter inom flera sektorer, däribland bostäder och planering. Begränsningar i deras resurser, administrativa kapacitet och finansiering har lett till förseningar i infrastrukturinvesteringar och genomförande av politiken, samt brister i tillhandahållandet av tjänster som också kan påverka bostadsprojekt. Detta understryker behovet av att stärka de lokala myndigheternas kapacitet, till exempel genom att möjliggöra långsiktig finansiell planering, för att öka den lokala kapaciteten att genomföra bostadsprojekt på regional nivå.

- (38) Irlands arbetsmarknad är fortsatt stabil och landet har låg arbetslöshet, men det är fortfarande svårt att uppnå en inkluderande tillväxt som gynnar alla grupper. Skillnaden i sysselsättning för personer med funktionsnedsättning i Irland är fortfarande en av de största i EU och personer med funktionsnedsättning löper betydligt högre risk att drabbas av fattigdom. Vårdansvar och otillräcklig tillgång till sociala tjänster är fortfarande stora hinder för ensamstående föräldrars tillgång till arbetsmarknaden, och de löper också oproportionerligt hög risk att drabbas av fattigdom. Samtidigt kvarstår kompetensbrist och kompetensglapp inom viktiga sektorer, vilket understryker behovet av fler uppsökande insatser och kompetenshöjning för dem som står utanför arbetsmarknaden. Investeringar i kompetens bör främja ökad social inkludering för mindre gynnade grupper, däribland personer med funktionsnedsättning, ensamstående föräldrar, romer och *travellers*, och hjälpa dem att ta sig ur fattigdom.
- (39) Mot bakgrund av de nära kopplingarna mellan euroområdet ekonomier och deras gemensamma bidrag till Ekonomiska och monetära unionens funktion rekommenderade rådet 2026 att medlemsstaterna i euroområdet vidtar åtgärder, inbegripet genom sina återhämtnings- och resiliensplaner, för att genomföra 2026 års rekommendation om den ekonomiska politiken i euroområdet. För Irlands del bidrar rekommendation 1 till att genomföra den första, den andra och den tredje rekommendationen om euroområdet, rekommendation 2 bidrar till att genomföra den fjärde rekommendationen om euroområdet, rekommendation 3 bidrar till att genomföra den sjunde och den elfte rekommendationen om euroområdet, rekommendation 4 bidrar till att genomföra den sjunde rekommendationen om euroområdet, och rekommendation 6 bidrar till att genomföra den femte rekommendationen om euroområdet.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Irland att 2026 och 2027 vidta följande åtgärder:

1. Följ de maximala ökningstakter för nettoutgifterna som rådet rekommenderade den 10 mars 2026. Stärka försvarsutgifterna och försvarsberedskapen och samtidigt säkerställa utgifternas effektivitet och gradvis anpassa budgeten för att upprätthålla strukturellt högre försvarsutgifter. Säkerställa att de åtgärder som vidtas för att mildra effekterna av ökade energipriser är tillfälliga, inriktade på att skydda utsatta hushåll eller på att tillgodose behoven hos energiintensiva företag och bevarar incitamenten för energibesparingar och samtidigt säkerställa att de offentliga kostnader som de medför är förenliga med åtagandena enligt EU:s finanspolitiska ramverk. Bredda skattebasen för att minska riskerna i samband med den höga koncentrationen i Irlands skatteintäkter. Fortsätta insatserna för att genomföra kostnadseffektiva åtgärder inom hälso- och sjukvården, samtidigt som övergången till en allmän och tillgänglig primärvård påskyndas.
2. Säkerställa kontinuiteten i de reformer och investeringar som genomförs inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens. Fortsätta genomförandet av de sammanhållningspolitiska programmen, i tillämpliga fall på grundval av omfördelning till strategiska prioriteringar och flexibiliteter i halvtidsöversynen av den sammanhållningspolitiska ramen.
3. Säkerställa en effektiv och hållbar ökning av de offentliga FoU-investeringarna och stödet till företagens FoU-investeringar samt fokusera på ett sunt och skyndsamt genomförande av åtgärder, inbegripet direkta finansieringsinstrument, för att förbättra de inhemska företagens produktivitet. Utöka finansieringskällorna för expanderade företag genom att underlätta institutionella investerares deltagande i riskkapital och

private equity. Möjliggöra större direkta investeringar från hushållen på kapitalmarknaderna.

4. Minska det allmänna beroendet av fossila bränslen. Påskynda utbyggnaden av förnybar energi, bland annat genom ett förenklat ramverk för tillståndsgivning. Undanröja de återstående rättsliga hindren för icke-fossil flexibilitet. Påskynda moderniseringen och utbyggnaden av nätinfrastrukturen. Stärka efterfrågeflexibiliteten. Genomföra riktade åtgärder som stöder energieffektivitet i privata byggnader och upprätthålla insatserna för offentliga byggnader. Investera ytterligare i fjärrvärmelösningar för att utnyttja potentialen att minska koldioxidutsläppen från uppvärmning. Se till att anslutningen av stora energianvändare till elnätet kopplas till ytterligare förnybar kapacitet och systemflexibilitet. Stärka investeringarna i hållbara transporter med hänsyn till regionala skillnader och påskynda utbyggnaden av allmänt tillgängliga laddstationer för utsläppsfria fordon.
5. Skapa ytterligare incitament för hållbara jordbrukspolitiska åtgärder och metoder som minskar förluster och utsläpp av näringsämnen. Säkerställa investeringar i vatteninfrastruktur för att förbättra avloppsreningen och minska läckage samt genomföra åtgärder mot alltför hög vattenförbrukning. Öka investeringarna i den cirkulära ekonomin för att förbättra den inhemska materialåtervinningskapaciteten och vidareutveckla ekonomiska instrument för att förebygga avfall och öka andelen återanvänt, återtillverkat och återvunnet material.
6. Ytterligare öka utbudet av bostäder till överkomlig kostnad och subventionerade bostäder samt förebygga och minska utestängning från bostadsmarknaden av utsatta grupper. Fortsätta att åtgärda kapacitetsbegränsningar inom bostadsbyggnadssektorn genom att förbättra tillgången till infrastruktur, markförvaltningen, planeringen, finansieringsvillkoren, arbetskraftsutbudet och byggmetoderna. Stärka de lokala myndigheternas kapacitet att genomföra bostadsprojekt. Stärka mindre gynnade gruppers sociala inkludering och inkludering på arbetsmarknaden genom att införa mer riktade uppsökande insatser och kompetenshöjningsinsatser samt genom att förbättra tillhandahållandet av sociala tjänster och underlätta tillgången till dessa.

Utfärdad i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*